

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= KONJISKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v sredo, dne 18. aprila ob 10. uri v Konjicah. Na dnevnem redu so vse obilgatne točke. Poleg tega še: 1. Krožki, poročila tov. Friedla. 2. Oddaljenost učencev in njegov napredek, poročila tov. predsednik. Pred zborovanjem odborova seja.

= ORMOSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 21. aprila t. l. v ornoski osnovni šoli. Začetek ob 11. uri. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: a) Kako smo ustanovili gospodarski svet; poročila tov. Venigerholz. b) Potovanje k mednarodnemu pedagoškemu kongresu v Locarno; poročila tov. O. Sijančeva. — Eno uro pred zborovanjem je pevka vaja v sokolski društveni sobi v Veseličevi gostilni.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ bo zborovalo v soboto, dne 21. aprila 1928 v Črenšovcih. Začetek točno ob 9. uri. Poleg običajnega sporeda bo učni nastop in »Ocena Jančičeve knjige — Risanje«, katero bo podal tovariš Kontler.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER zboruje v soboto, dne 21. aprila t. l. z začetkom ob 10. uri v Gornji Radgoni po običajnem dnevnem redu. Predavanja: 1. Tov. nadzornik Karbaš: »Nekaj o našem delu v šoli«. 2. Tov. Tratar: »O mladinski književnosti«. Udeležba obvezna. — Predsednik.

= SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ zboruje v petek 20. aprila t. l. ob 10. uri na Gomilskem po običajnem dnevnem redu. Udeležba vseh članov stanovska dolžnost! — B. Zdolšek, predsednik.

Poročila:

+ LJUBLJANSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 10. marca t. l. Od 212 članov je bilo navzočih 121.

Samoizobrazba. Tov. Petrovec očrta v zanimivem in izčrpnem referatu A. Praprotnikovo literarno delovanje in njegovo dobo, ki nam zlasti jasno osvetljuje tedanji položaj učiteljstva. Žal, da je vsled kratke odmerjene časa moral odpasti drugi del referata. Predavanje bi se moralo vršiti že na prejšnjem zborovanju, a je odpadlo, ker je bil ostali program zelo obširen in po mnenju nekaterih članov tako aktualen in izčrpen, da je moralo za takrat odpasti predavanje tov. Petrovca.

Situacijsko poročilo poda tov. predsednik. Prošnja za brezplačno stanovanje in kurivo učiteljstvu je bila s strani mestne občine negativno rešena. — Likvidacija »Edinstva« se bo končno javno izvršila na občnem zboru. — Vršila se je anketa upraviteljev ljubljanskih osnovnih šol, kjer se je razpravljalo o potrebi adaptacije in v obče ureditve šolskih prostorov. Sestavila se je tozadevna spomenica in poslala mestnemu šolskemu odboru. — Priporočila agitacijo za »Mladinsko Matico«.

Tov. Kobal poročila o učiteljskem konviktu; da bo akcija za konvikt uspešnejša, naj se društvo U. K. pretvori v zadrugo. Ker je za to treba sporazumnega pristanka vsega učiteljstva, predlaga, naj se vrši skupno zborovanje več učiteljskih društev. Predlog sprejet.

Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da razen 12 članov plačujejo članarino vsi redno.

O samoizobraževalnih krožkih poda tov. Polak kratak pregled z ozirom na število udeležencev ter snov razgovorov.

Reforma šole. Tov. Vode poročila o sestanku za delovno šolo v Mariboru. Poročilo je bilo priobčeno v »Učit. Tovarišu«.

+ LOGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 10. marca 1928 v Dolenjem Logatcu.

Statistika: Število učiteljstva v okraju 96; število članstva 92; udeležencev 36.

Situacijsko poročilo: Predsednik tovariš Stravs otvoril zborovanje in pozdravi 2 novi člani. Tov. tajnik Suštaršič prečita zapisnik zadnjega občnega zbora in došle dopise. Predlog pov. UJU za skupno zborovanje v Ljubljani se sprejme. Odobri se dogovor, ki je bil sklenjen med pov. UJU in »Edinstvom«. Tov. kontraktualce je pozval predsednik, da se prijavijo zadevnemu odseku pov. UJU. Odborov sklep, da prispevamo iz društvene blagajne mesečno po 100 Din kot podporo Mörderdorferjevi družini, je članstvo odobrilo. Priporočalo se je zbiranje naročnikov za »Mladinsko Matico«. Ob tej priložnosti je bila izražena želja po izpopolnitvi »Zvončaka«.

Samoizobrazba: Tov. Medvešček je podal informativno poročilo o samoizobraževalnem delu v našem okraju. Poročilo je o nujni potrebi samoizobraževalne akcije in omenil, da obstojata glede vsebine naše samoizobrazbe dve struji — sociološka in pedagoška. Borba med obema strujama se je v zadnjem času zanesla tudi v naše strokovno časopisje (»Popotnik« štev. 6.). Priporočila sistematično gojitev samoizobrazbe v sociološkem pravcu.

Število krožkov v okraju: 4. Krožek v Logatcu je imel 5 sestankov, v Cerknici 3, v Starem trgu 4 in v Zireh 1.

Logaški in žirovski krožek sta obravnavala izključno sociologijo, cerkniški in loški deloma sociologijo in deloma pedagogiko.

Šole Sv. Vid, Sv. Trojica in Sv. Duh se priključijo krožku na Rakitni. K našemu učiteljskemu društvu se pritegne šola Log-Zaplana.

Reforma šole: (Poročevalec tov. Dolgan). Omenja sestaneč odseka delovne šole v Mariboru. Odsek se bavi z reformo pouka v smislu delovne šole in prilagoditvi pouka sedanjim razmeram. Daljša debata se je razvila o »Šolskem listu«, ki naj bi v bodoče mado mestil sedanje šolske čitanke.

Izvenšolsko delo: Tov. Dolgan je podal statistiko o izvenšolskem delu v našem okraju. Priporočal je v svojem poročilu reformo izvenšolskega dela. Kritično se je dotaknil uspehov sedanjega izvenšolskega dela po trgih in malih mestih in želi, da bi se posvetilo izvenšolsko delo kmetjskemu ljudstvu. Priporočila ustanavljanje fantovskih in dekliskih krožkov, kmetijskih in gospodinjstkih nadaljevalnih šol.

O kmetijski nadaljevalni šoli je obširneje poročal tov. Fr. Mercina, o dekliskih krožkih pa tov. Danica Mercina. Pri debati o izvenšolskem delu se je ugotovilo, da niso vsi kraji enako primerni za ustanavljanje fantovskih in dekliskih krožkov. Debate so se udeležili tov. Stravs, Mercina, Dolgan, Doljak, Ribičič, Medvešček, Dolenc, Urbančič in Suštaršič.

Slučajnosti: Učiteljstvo je izrazilo željo po prireditvi poskusnega nastopa v smislu delovne šole v I. razredu. Sklene se v ta namen naprositi tov. Pibrovca.

Na predlog tov. Ribičiča se poziva odsek za kontraktualce, da ponovno urgira prošnje za državljanstvo pri notranjem ministru v obliki objave javnega pisma v dnevnih časopisih.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KAMNISKI OKRAJ je zborovalo dne 11. februarja v Kamniku.

Situacijsko poročilo. Tovariš predsednik prečita odlok glede zborovalnih dni. Tovariš Trpin poročila o skupščini v Skoplju in poda svoje vtise iz Hrvatske in Srbije. Omenja tudi učiteljske razmere v južni Srbiji.

Samoizobrazba. Tovariš Igljič poda na krščanskem svetovnem naziranju svoja razmotrivanja o Pahorjevem referatu.

Izvenšolsko delo. Gospa tovarišica Rupnikova poročila o izvenšolskem delu učiteljice. Zahteva samoizobrazbo, da bo delo učiteljice mogoče. Omenja ljud. vis. šole in Danskem in dekliske krožke pri nas. Sama vodi tak krožek. Vse tovarišice naj delujejo na dvigu splošnega kulturnega nivoja in podlage za nadaljnjo naobrazbo. Poda tudi snov, ki naj se obravnava in vire.

Slučajnosti. Za tov. Mörderdorferja prispeva društvo 500 Din. Sklene se osnovanje obrambnega sklada, vsak član prispeva letno 10 Din. Ta predlog se pošlje potom pov. UJU na vse srece.

Tov. predsednik poročila o sklicanju 5 sreskih učiteljskih društev v Ljubljano. Odbor bo vprašal o čem se namerava razpravljati, potem bi se določilo, če se društvo udeležiti.

Tov. Mayer predlaga, naj posreduje UJU, da se v nadalje knjige ne bodo silile v nakup.

Tov. Arrigler predlaga, naj posreduje pov. UJU pri oblastnem odboru, da dobi vse učiteljstvo brezplačno zdravljenje in oskrbo v II. razredu bolnišnic, ki so prišle v last oblasti.

Tov. Trpin predlaga, naj se doseže od merodajnih činiteljev, da smejo zopet sreski šolski nadzorniki nameščati in premeščati začasne učne moči, ker se dogajajo slučajji, da na nekaterih šolah spirirajo, medtem ko so na drugih učne moči na razpoloženju, ker traja rešitev pri ministrstvu več mesecev.

Šolska reforma. ? ?

+ MARENBERSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 18. februarja 1928 v Vuhredu.

Statistika: V okraju je 44 učiteljev; včlanjenih je 44 in trije upokojeni. Udeležencev 24 = 51%.

Situacijsko poročilo: Zedinjenje pov. UJU Ljubljana z učit. org. »Edinstvo« se vzame z zadovoljstvom na znanje.

Reforma šole: Tov. Juranič je razpravljal o svojih uspehih v lepopisju, ki jih je dosegel z metodo »Kuhlmanne«. Pokazal je pismene izdelke. Proste diskusije so se udeležili domala vsi udeleženci, bodisi z zagovorji ali ugovori.

O delovanju krožkov poročajo sklicatelji. Edini so si v tem, da so krožki sicer zborovali kakor je bilo ob ustanovitvi sklenjeno, a s prepričilo udeležbo in z nezadostnim zanimanjem za študij liberalizma. Da se krožke otme životarjenja, se sklene, da naj si pri prvem prihodnjem sestanku snov razprave določijo udeleženci sami, bodisi iz te ali one panoge znanstvenega ali gospodarskega sveta. Zanimanje posameznikov dajaj delu v krožkih smer in šele preko te faze naj se pozizkuša s sistematičnim študijem, n. pr. sociologije.

Volitve: Po poročilu funkcionarjev se je izvolil sledeči odbor: predsednik Oskar Hudales, upravitelj na Kapli; odborniki: Josip Golob, upravitelj v Vuzenici; Heda Hu-

dalesova, učiteljica na Kapli; Mirko Lešnik, upravitelj v Marenbergu; Drago Kogelnik, upravitelj v Breznu; Danica Altova, učiteljica v Vuhredu; Pavla Frasova, učiteljica v Marenbergu. Namestniki: Stane Hrovat, učitelj v Marenbergu; Leopoldina Juraničeva, učiteljica na Remšniku; Grobinova, učiteljica v Vuhredu. Računska preglednica sta tovariša Ermenc in Cončeva.

O izvenšolskem delu članstva se ni razpravljalo.

Obrambni sklad. Osvoji se predlog tov. Goloba, da si društvo osnuje svoj obrambni sklad, s katerim prisrkoči na pomoč preganjanim tovarišem, ki so v sili.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ je zborovalo v soboto 17. marca 1928 na meščanski šoli v Dolnji Lendavi.

Statistika. Od 71 včlanjenih tovarišev in tovarišic je bilo navzočih ? ? . Na novo so pristopili tov. Belovič Vilma, Cvetko Ivan, Horvat Izidor, Komel Jožica, Križ Tilka, Skerget Karel.

Situacijsko poročilo je podal tov. Peternel.

Po kratki utemeljitvi Aste Šinigoj je bil sprejet predlog, naj organizacija ukrene vse potrebno, da ne bo sprejeta uvedba celibata za učiteljice, katero predvideva novi načrt zakona o osnovnih šolah.

Istotako sta bila sprejeta predloga tov. Kontlerja o bolezenskih dopustih in učiteljskih stanovanjih.

Namesto blagajničarja, ki je bil zadržan, je podal blagajniško poročilo tov. Šinigoj. — Sledilo je čitanje dopisov, pri katerem sklene člani, da bodo dali v fond upokojenecev 2 Din. Za tov. Mörderdorferja naj nabira vsak upravitelj pri domačem učiteljstvu.

Z odobravanjem je bila izražena zahvala tov. Peternelu za njegov globoko zamišljen referat o jugoslovanski psihi.

Samoizobraževalna krožka v Dol. Lendavi in v Črenšovcih se dobro razvijata.

Šolske reforme: Tov. Peternel je imel pred zborovanjem računski nastop, kjer je pokazal način koncentracije z drugimi predmeti.

Izvenšolsko delovanje. Referentinja prosi navzoče, naj ji pošiljajo tozadevne poročila, da ji bo mogoče poročati.

Slučajnosti. Debatiralo se je o šolskih razmerah v Prekmurju z ozirom na dopis v »Učit. Tov.« in »Večerniku«.

Prihodnje zborovanje bo aprila meseca v Črenšovcih.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠKO DOLINO je zborovalo 10. marca 1928.

I. Situacijsko poročilo. Tajnik je prečital zapisnik zadnjega zborovanja. Število učiteljstva v okraju 55. Društvo šteje 55 članov. Zborovanja se je udeležilo 45 članov.

II. Samoizobrazba. (Poročal tov. Gačnik). Poročila, da je imel ped. krožek Prevalje 5 sestankov, ped. krožek Guštanj 4 sestanke, ped. krožek Mežica-Černo 3 sestanke. Krožki bodo formalno zadostili sklepu pokrajinske skupščine, ki predpisuje 5 sestankov.

Pri naslednji debati, v katero so posežali tov. Kopriva, Kokolj, Močnik, Gačnik, Feinig in Doberšek, se je pojavilo glede usmerjanja dela v krožkih in društvu toliko različnih mnenj, da bo treba zadevo staviti v razjasnitev na dnevni red prihodnjega društvenega zborovanja v majniku. Do tega časa naj krožki in posamezni člani pripravijo svoje predloge, ki se bodo potem predložili (kot izkušnje) poverjenjstvu.

III. Šolska reforma. (Poročal tov. Doberšek). Predavali so tovariši: Franc Kogelnik o »Delovni šoli«, Miloš Ledinek o »Zgodovinskem pouku na srednji stopnji v koncentraciji domoznanstva« ter Karel Doberšek, ki je podal nekaj misli in izkušnje pionirjev slovenskih učiteljev o delovni šoli in polemiziral z izvajanje tov. Flerčeta v »Popotniku« glede samoizobraževalnega dela učiteljstva.

Nato se je vršila zelo burna debata o različnem pojmovanju delovne šole ter njenih dobrih in slabih uspehih z ozirom na časopisno polemiko »O slabih uspehih na srednjih šolah«.

IV. Izvenšolsko delo. (Tov. Alojzija Vreček). Statistika se izpopolnjuje.

V. Slučajnosti. Tovariš predsednik je razobesil tabele »Sadnega izbora« za Slovenijo ter ga priporočal šolskim upraviteljem v nabavo.

Na predlog tovarišev Doberška in Koprive sta bili sprejeti dve resoluciji, ki se objavita posebej na primernem mestu.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi
tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smučskih čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gozdarjev«!
J. BRAJER, Ljubljana, Breg štev. 1.

Nove knjige.

—k Jelica Belovičeva. Po vsej Jugoslaviji razkazujejo izložbe knjigotržcev obširno knjigo »Die Sitten der Südslawen«. Nemški napis je nemara vzrok, da se naša publika ne zanima za njo. Toda nemško besedilo je le lupina, ki oklepa zlato jedro izrednega jugoslovenskega rodoljubja; kajti spisala je to navidezno nemško knjigo odlična srbska folkloristinja Jelica Belovičeva, ki si je s svojimi mnogoštevilnimi znanstvenimi spisi že v predvojni dobi pridobila svetovni sloves. Zares čudno je, da jo slovenski literarni svet ne pozna in prav nič ne upošteva. Znanstveno stvarno ter hkratu pesniško mično in nazorno razklada J. Belovičeva dolgo vrsto jugoslovenskih običajev, kakor: vrstice, uranak, slavo, badnjak, varice, materice, teferič, berbe, hatmo, omaho, dodole, lazarice, velik den i. dr. Z dražestno iskrenostjo se poglablja v erotiko in materinstvo Jugoslovenke. Z mnogoštevilnimi fotografijami predčuje njeno svojevrstno lepoto tako umetniško, da se nam prikazuje zares očarljiva, kakor princesa Olga v skopljski narodni noši, Srbinja iz Vojvodine, deklica iz Ogulina, hercegovska kafezlija, Bosanka v narodni noši in končno Štefica Vidačičeva v modnem kostumu. V Ameriki spisi Jelice Belovičeve tako zelo ugajajo, da je kongres leta 1914 sklenil, da se v Zjedinenjenih državah vsako leto drugo nedeljo meseca maja morajo obhajati »materice« kot državni praznik. Oveč je pripomba, da so se minulo leto 1927. vse kulturne države udeležile tega praznovanja. Ako smo toliko ponosni na našo jugoslovensko mis Evropo, še bolj moramo biti ponosni na našo vevlepljivo folkloristinjto Jelico Belovičeva. — ....eva.

—k Četrdeset godina književnog rada Jelice Belović-Bernardikove. Pod tem naslovom je opisal vse dotedanje književno delovanje Jelice Belović, Dušan Jelkič, učitelj v St. Bečeju. Brošura je izšla v tiskarni »Obod« v Sarajevu 1925.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

VSEH VRST SVILE
za letne obleke — za reklamo — že od Din 28 naprej. I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

PREMOG, DRVA, KOKS
D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

AGASTRALIN

TRGOVINA DEŽNIKOV
LJUBLJANA
PREŠERNOVA UL. ŠT. 42.

Trgovina dežnikov
in solčnikov
se priporoča za obilen obisk.

Popirajte Mladinsko Matico!

„Pri Tičku na Gričku“
vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balincanje.

KROJAŠKI ATELJE
Fran Igljič
Ljubljana
Kolodvorska ulica štev. 28

Nova knjiga!

Zdravje mladine.

HIGIJENA DOKO IN V ŠOLI

Spisal dr. MAVRICIJ RUS, mestni fizik.

Z 18 podobami in 4 prilogami.
Cena 40 Din, s poštnino 42 Din.

Neogibno potrebna knjiga za vsako šolo in vsako rodovino.
Naročila sprejema in izvršuje »Učiteljska knjigarna« v Ljubljani.

Obnavljamo našo akcijo cene prodaje, s katero smo imeli v zimski seziji najpopolnejši uspeh. Nudimo Vam; 3 m modernega blaga za damske plašče s Ia podlogo po **bajno nizki ceni Din 396.—**

in to na šestmesečne obroke.

Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana, Mestni trg štev. 17, I. nadstropje. * Telefon štev. 2825.